

1F4**D1****D.El.Ed. Examination****NOVEMBER, 2021****First Year (2016 Revised Syllabus)****PROFICIENCY IN MARATHI (Part-I)****Time : 11.00 to 1.00 Hrs.****Date : 20/11/2021****(3 Pages)****Max. Marks : 40**

1. (अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा : 3
- (1) संप्रेषणाचे दोन प्रकार कोणते ?
- (2) वर्ण म्हणजे काय ?
- (3) व्याकरण म्हणजे काय ?
- (ब) विसंगत घटक ओळखा : 2
- (1) श्रवण वाचन, भूमिकापालन, भाषण लेखन
- (2) झाडे, फुले, पाने, फळे, नद्या
- (क) वाक्यपूर्ती करा : 3
- (1) भाष् म्हणजे.....
- (2) उच्चारित शब्दाद्वारे विचार वा भावना व्यक्त करण्याची क्रिया म्हणजे.....
- (3) अपश्रवण म्हणजे.....

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा :

8

(1) श्रवणासंबंधी पाळावयाचे शिष्टाचार लिहा.

(2) शब्दभांडार वाढविण्यासाठी दोन भाषिक खेळ तयार करा.

(3) आवाज आणि भाषण यातील फरक स्पष्ट करा.

(4) स्वर म्हणजे काय ? स्वरांचे प्रकार लिहा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा :

12

(1) शब्दसंपत्तीवर प्रभुत्व संपादन करण्यासाठी समानार्थी, विरुद्धार्थी प्रत्येकी 15 शब्दांची यादी तयार करा.

(2) शब्दांच्या जाती किती ते सांगून विकारी जाती स्पष्ट करा.

किंवा

शब्दांचे ऱ्हस्व दीर्घ उच्चारण विकसनाकरता तुम्ही कोणत्या तीन साधनांचा वापर कराल ते लिहा.

(3) मराठी भाषेवर प्रभुत्व मिळविल्यावर व्यक्तीच्या जीवनात कोणता परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.

(4) भाषणाची तयारी करताना तुम्ही कोणते मुद्दे विचारात घ्याल ?

किंवा

संप्रेषण म्हणजे काय सांगून त्याचे फायदे लिहा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा :

12

(1) 'स्वच्छता' या विषयावर औपचारिक संभाषणाचा नमुना तयार करा. (शिक्षक आणि विद्यार्थी)

(2) मराठी भाषेच्या कोणत्याही चार बोली भाषा उदाहरणासह स्पष्ट करा.

किंवा

मराठी भाषेचे स्वरूप उदाहरणासह स्पष्ट करा.

(3) वर्णांचे प्रकार कोणते ते सांगून त्यांची उच्चारस्थाने स्पष्ट करा.